

Det är en vacker dag i början av juni nå'n gång på 1890-talet. Vi befinner oss i det då icke gamla spårvägspalatset och har nyss tagit del av den dagliga stallrapporten. Den är icke glädjande, hästarnas hälsotillstånd blir sämre och sämre. Sjukprocenten är uppe i 15 %; detta trots den goda dieten som även vitsordas av professor Morell. Det är framförallt hälsa men även mugg, kolik, kvarka, sömstick etc., etc. Därtill den besvärande stelheten i karleden, d.v.s. leden närmast ovanför hoven. Den uppkommer genom nödvändigheten för hästarna, att vid kraftanspanningen, då vagnarna efter en "stanning" åter skall sättas i gång, stå "på tå"; stående på hela hoven på de glatta gatstenarna erhåller de icke tillräckligt stöd och kraft.

Till råga på allt har kamrer Wahlbom just mottagit meddelande, att "professor Andersson" hastigt avlidit. Han var hästkötare men med stora praktiska anlag för veterinäryrket, en verklig tillgång för stallet, varför han av kamraterna hedrades med professorstiteln. "Professorn" hade tagit en klunk ur en flaska, som han hade stående i medicamentförrådet, men av misstag blev det ur en butelj, som innehöll kloroform.

Vi blir för tillfället litet pessimistiska rörande hela hästspårvägsrörelsen; det finns ju dock inom Stockholms hank och stör ett transportmedel, som tar sig fram på egen hand. Var gång man träffar trafikchefen Sundblad vid Södra Spårvägsbolaget, är han litet mallig över sina ångspårvagnar. Vi beslutar oss för en liten tripp till Söder för att taga mästerverket i betraktande.

Naturligtvis skall vi ta Ringlinjen till Slussplan. Vagnarna håller några meter utanför husknuten vid gränsen till Roslagstorg, vid hållplatsen finns en kiosk. Det skall bli riktigt trevligt att i det vackra och varma vädret få sitta i den öppna tvåhästsvagnen och samtidigt kunna röka en cigarr — den alldeles utmärkta 12-öres "Yruracbat", som Hirschsprungs i Köpenhamn just introducerat i Stockholm.

På vägen ned till kiosken möter vi utanför ingång A kamrer Wahlboms "närmaste man", fröken Anna Tibell. Hon har just för sin och fröken Wenn-

bergs räkning köpt ett par ingredienser till deras gemensamma lunch, eller kanske de säger frukost, hos "frun i magasinet" vid Roslagstorg. I vanliga fall brukar "Pluggen" — vaktmästare Andersson — uträtta den behövliga handeln, men han är just nu uppe på Riksmarskalksämberet för att hämta resolutionen rörande dubbelspåret från Djurgårdsbron till Allmänna gränd.

Hos magasinsfrun har fröken Tibell förnummit märkliga tidender. En av krögarna vid Roslagstorg har under kokning av ärter och fläsk förlorat sitt emaljögga i den väldiga grytan och trots ivrigt letande med slevan ej kunnat återfinna klenoden. Han gick därför kring bland sina ärter-och-fläskätande gäster och utlovade gratis servering till den, som till honom återställde dyrgripen. Ute på torget är torgfruarna märkbart "alternerade" över den säregna händelsen; särskilt gäller detta madam Dorothea Lustig från Järva, som är inne med sin stora äggkorg. Var gäst, som lämnar krogen, antastar hon med frågan: "Ha'n fått igen öga sitt, krögarn?"

Framkommen till kiosken finner vi, att där som bäst pågår ett uppträde. Gråskimmeln nr 277 Gallus vägrar hårdnackat att låta koppla sig för vagnen. Detta händer någon enstaka gång men icke utan anledning, och det gäller varje gång att finna orsaken. Ett uppbåd av ett par hästgardister och några på jobb väntande extrakuskar förmår slätt intet. Den ende, som Gallus vid sådana tillfällen tar något intryck av, är fodermarsken Olof Ljunggren. Den 16-årige nedridaren Joel Efraim Bergelin, som just fört ned Gallus och den andra avlösningshästen, beordras att i ilmarsch bege sig till stallet för att anhålla om fodermarskens bona officia för konflikten biläggande. Fodermarsken kommer, och den förfarne hippologen kan genast lösa den gordiska knuten: Gallus är vänsterhäst, vilken det tillkommer att bära bjällerkransen. Det hör till nedridarepojknarnas skyldighet att i stallet sköta den detaljen; av slarv befinner sig emellertid bjällerkransen nu på högerhästen. Sedan ombyte skett, och fodermarsken L. sagt några vänliga ord till Gallus och stoppat en sockerbit i munnen på honom, återgår det ordningsälskande kreaturet efter några beslutsamma knyckar med huvudet till sitt dragande kall.